

nijeeritud raudteelaste ehitaja. Tagajärg oli halb: poliitilistel põhjustel ei saanud teostatud kokkuleppeid.

Õestis on poliitiline vabadus, kindlustatud põhiseadusega, lubatud ametiühijuslik liikumine jne., kuid ka sellegi juures peame aru saama, et igal asjal ka oma piir on ja mis ille, — see võib — aia taha.

Olgu meile õpetuseks need äpardused, mis juhtunud kutseorganisatsioonidega, nende algastatel, välismaadel, olgu õpetuseks ka meie endise liidu saatus ja püüame ettevaatlikumad olla ning jälgida ainult neid sümptomeid, mis on kutseorganisatsioonide otjekohesesteks illesanneteks.

Kutseühingute siht on siset ja head wahel, forda alal hoida peremehe ja tööliste wahel, kusjuures poliitika kõrvaliseks asjaks jääb. Kutseühing on töötaja jõud ja sellepärast võib ta juhatus, kui jeejagune, olla julguriga selle jõu ehitaja, kellega peremees õiglaslikult peab pidama.

Siis veel teine eesküür välismaadelt:

Jga ellukujutatud juurem kutseühing välismaal on jeniini pidanud oma otjekoheseks kohuseks, peale esimehe organiseerimis-ajajõugu mõõdumist, oma hääle kandjate, ajalehte,

wälja anda. Ka meie oleme peale ülemaalse kongressi jamaasja ajajärku jõudnud, kus hääleandja hädatarwilik.

Seda tunnustas ka kongress...

Kongressil toodi jaadikute poolt ette palju puuduji, mis ümbritjemas raudteelaste peret ja kongressil jõuti ka arwamisele, et juurem oja neist puudujustest on tekkinud just üksteisest arwamatusest wõi üksteist mittemõistmisest, eht ka ojalit selle läbi, et peremehe ja juhtija silm igale poole ei ulata. Kuid kongressil tulime ka ühijele otjujete, et peame tööle ajama ühijel jõul, ühijele lipu all, kust kadunud oleks bürokraatlik waim, mis demokraatlikus riigis kohane pole, kust kadunud oleks jonn ja tius ning kus fogu raudteelaste peret peaks jiduma waid üksteisega. Seda ühismeelt peab aitamata pidada meie hääleandja „Side“.

Jgailiks meist on wastutaw meie peres ette tulewates puudujustes ja wäärnähtustes, mille kõrvaldamiseks järelandmatu tiusuwaimu dena peame esinema, kinni pidades põhimõttest „kus wiga näed laita, seal tule ja aita.“

Tulgu ja aidaku siis kõik! Aidaku, et jee meie ühine „Side“ igapidi kõweneks! E.

E. Raudteelaste Kutseorganisatsioon. kongress.

Tallinnas, 27. märtsist kuni 1. aprillini 1924. a.

Kongressi esimene päew 27. märtsil.

1. istang.

I.

Kongressi awamine.

Õstitatud 9 kutseorganisatsiooni:

- 1) E. raudteede wedurjuhtide kutseühing.
- 2) E. raudteede rognkiteenijate kutseühing.
- 3) E. raudteede tee-ehituste osakonna teenijate ja alaliste päewatööliskate kutseühing.
- 4) E. raudteede teemefrite ametiühjus.
- 5) Liikumise osakonna jaamaametrnikkude kutseühing.
- 6) Liikumise osakonna jaamateenijate kutseühing.
- 7) E. raudteede kontoriameetrnikkude kutseühing.
- 8) E. raudteewalitjaste, nende osakondade ja jaoskondade ametrnikkude kutseühing, ja
- 9) E. raudteede elektrotehnikka alal teenijate kutseühing.

Kutseorganisatsioonide liikmete proportsionaalse arwu järele oleks kongressil jaadikuid 101, neist kokku tulnud 100; peale selle kes-

ühingu 9-liikmeline juhatus, terwes koosseisus, kes kesühingu põhikirja § 18 järele kongressil täie hääleõigusline.

Kongressi awab lühikeste terwituskõnega kesühingu ajutise juhatuses esimees U. Pirn kell 9,45 m. hommikul, joomitades, et kokkutulnud jaadikud praegust kongressi, mis esimest üleriiklist raudteelaste kutseorganisatsioonide üldestust moodustab, — tõisjena wõtaks ja et jün puudutatud jaaks waid küsimust, mis üldtõhtjusega ja peaaasjalikult raudteelaste majandus-olukorra parandamisega jेतud.

Kongressi jaadikuid terwitab teedeministeriumi nimel peainspektor Sulg, joomiwides kongressile edukat tööjõudu ja wiljakust.

Riigi laiaroopakise raudteewalitjuse nimel terwitab kongressi raudtee ülema abi — insener Jürgenson, kusjuures ta ka edasi annab mõõdunud juwel Soome raudteelaste poolt ametatud kingituse — puust wärsara, milline pühendatud lahetagustelt ametrwendelt kesühingu koosolekute juhatamisel. Wärsarat üleandes, tähendab kõneleja, et ta on kohustatud ka neid jõnu edasi andma, mis wärsara kirijad selnud, ja nimelt, et jee wärsar on kõ-

waft Kareelia kasepuust, sitte eebenipuu warrega ja küllalt tugew tagumiseks, et annetatud wajasraga tuleb nii kawa taguda, kuni kõik Eesti raudteelased on organisaatjioonide koosolekutel jelle wajasara lööke kuulnud ja otsused mis jelle sitte wajara löökide saatel wastu wõetakse, ka niijama sitked ja kindlad oleks, kui wajasar ise.

Terwitusi ühikute kutseorganisaatjioonide nimel ütlemad Niklas, Taklaja, Bertmann, Eichenbaum, Toiker, Tats, Menkowi ja Ott. Rahwuswabamaelsete partei Riigikogu rühma nimel esineb terwituskõnega Riigikogu liige Weebermann. Peale selle tehakse kontori ametnikkude k.ii. esitaja poolt ettepanek — kongressi puhul jaata Soome raudteelastele terwituste telegramm, milles ka tänu öelda kauni kingituse eest.

Ettepanek wõetakse wastu rõhuwa häälteenamusega.

Telegrammi kottuajamine ja äraandmine otjusstatakse jätta kongressi juhatusse hoolde.

II.

Mandaat-komisjoni walimine.

Mandaat-komisjoni liikmete arw määratakse kindlaks 7 peale.

Eraforralise teadaande all teatab Reskühingu juhatusse esimees, et Pärnu raudteelastelt on saadud liikmete nimekirja nende poolt walitud saadikute kohta, millest näha, et Pärnu raudteel on moodustatud teehitusosakonna teenijate kutseühingu osakond, milline ka omi saadikuid kongressile saatnud. Teeb ettepaneku: Pärnu saadikute wolitused kongressi poolt kinnitada. Ühel häälrel otjusstatakse Pärnu raudteelt walitud saadikute wolitused kinnitada.

Minnafe edasi mandaat-komisjoni liikmete kandidaatide ülestähendamisele.

Kandidaate seati üles 7-me kutseühingu poolt järgmised kandidaadid:

Birkfeldt, Tolnis, Tarro, Otsmann, Kaus, Limberg ja Pärtel-poeg, kes hääletamisel kõik mandaat-komisjoni liikmeteks waliti.

III.

Kongressi koduorra kinnitamine.

Kongressi koduord wõetakse 68 häälega Reskühingu juhatusse poolt ette pandud kujul wastu.

Eraforraline teadaanne. Juhataja kannab ette eraforralise teadaande, et raudteelaste liidu juhatuselt on kiri tulnud,

millest näha, et liit on walinud omalt poolt kongressile kaks saadikut, nimelt Kalberg'i ja Silm'i.

Läbirääkimistel jõutakse otsusele, et koduorra järele, mis juba wastu wõetud, ei wõid raudteelaste liidu saadikutele kongressil hääleõigust anda, kuna jee koduorra § 14 wastu käim oleks.

IV.

Kongressi juhatusse walimine.

Tehakse ettepanek 15-minutilist waheaga määrata, mis ühel häälrel wastu wõetakse.

Peale 15-minutilist waheaga jätkab kongress istangut edasi.

Järgneb juhatusse kandidaatide ülesseadmine.

Liikumise osakonna jaamaametnikkude kutseühingu poolt seatakse kandidaadiks kongressi juhataja kohta peale — Heinrich Tats.

Raudteewalitusse ja osakonnade ametnikkude kutseühingu poolt. — Aleksander Melencuk.

Kontori ametnikkude kutseühingu poolt Karl Johanson.

Kongiteenijate kutseühingu poolt — Gustaw Bertmann.

Hääletamisel otjusstatakse toimetada kinniselt, nagu jee koduorras ette nähtud, kusjuures rohkem hääli saaja — kongressi juhatajaks — ja vähem hääli saajad, nende häälte enamuse järjekorras, — juhataja abideks jääks.

Walida tuleks — 3.

Sama korra järele otjusstatakse ka sekretääri ja tema 3 abi walimise toimetada.

Hääletamisel toimetatakse kinniselt, sedelitega.

Esitaks wõetakse ette juhataja ja selle abide walimine. — Mandaat-komisjoni aruande järele kujunewad walimistagajärjed järgmisena: Kongressi juhatajaks walitud G. Bertmann — 73 häälega, juhataja esimeseks abiks — Karl Johanson — 72 häälega.

Järgmistest kandidaatidest on hääli saanud: Tats — 38 ja Melencuk — 44 häält; järjekult, ei ole kumbagi neil absoluutset hääleteenamust ja pannafe uuele balloteerimisele. Balloteerimisel otjusstatakse toimetada lahtiselt: „poolt“ ja „wastu“ hääletamisega. Tagajärg: A. Melencuk saab poolt 74 h. ja wastu 18 häält. G. Tats — poolt 42 — ja wastu 16 häält.

Sellega jääb juhataja teiseks abiks A. Melencuk.

Edasi järgneb sekretääri ja selle abide walimine, samuti kinniselt, sedelitega.

Kandidaatideks seatakse üles:

Raudteewalitusse, nende osakonnade ja

jaosfondade ametnikkude kutseühingu poolt H. Eichenbaum.

Kontori ametnikkude kutseühingu poolt A. Rei.

Kõngiteenijate kutseühingu poolt A. Kiwi.
Tee-ehituste kuuteenijate ja alaliste päewatöölisite kutseühingu poolt A. Loosmann.

Weduri juhtide kutseühingu poolt B. Eksta — kontori ametnikkude kutseühingu liige, kes enese kandidatuuri maha võtab, seletades, et tema teise kutseühingu poolt ei või walitud saada.

Selle järele seatvad weduri juhtide kutseühingu esitajad enese kandidaadiks A. Michelson'i — raudteewalitsuste ametnikkude k.ü. liikme, — kelle vastu aga nimetatud kutseühingu rühm protesti awalab, seletades, et raudteewalitsuste ametnikkude kutseühingu poolt on sekretääri kandidaadiks üles seatud H. Eichenbaum. Soowitab, et weduri juhid võiks toetada Eichenbaumi kandidatuuri.

Weduri juhtide k.ü. esitaja Miklas teatab, et nemad Michelsoni kandidatuuri toetamise juure kindlaks jääwad ja teija ei wali.

Kandidaat Michelson teatab, et ta, painu tades oma kutseühingu dissipliinile, enese kandidatuuri maha võtab ja Eichenbaumi soowitab, misjugu seletusega aga mitmed kutseorganisatsioonide esitajad ei lepi.

Silmas pidades, et mitmed just Michelsoni kandidatuuri ülesseadmisest nõuavad, teatab raudteewalitsuste ametnikkude kutseühingu esitaja K. Traks, oma k.ü. rühma nimel, et Eichenbaumi kandidatuur tagasi võetud ja selle asemel ka nemad Michelsoni kandidaadiks üles seadnud. Oma tagasiastumisest teatab ka kandidaat Eichenbaum ise.

Järgnevad walimised, mille tagajärjed mandaat-komisjoni poolt ette kantakse:

Sekretääriks walitud: A. Michelson 96 häälega.

Sekretääri abideks, järjekorras: A. Kiwi 77, — A. Loosmann 76 ja A. Rei 66 häälega.

Peale selle on tühje jehelid ära antud: — 6.

Gratorraline teadaanne. Gratorraliselt teatab juhataja, et kongress on saanud tööhooletandeminiistri abilt järgmise terwituse-telegrammi:

„Eesti raudteelaste kutseorganisatsioonide kongressile, Tehnika tän. 16, Tallinn.

Terwitan raudteelaste kutseorganisatsioonide kongressi, tema awamise puhul, ja soowin kongressile tema töös tähtsate küsimuste arutamisel paremat edu. 2607.

Juuri k. — tööhooletandeminiistri abi.

Terwitus võetakse vastu jaaditute tänuawalbustega.

Kongressi juhatus G. Bertmannile üle andes, lahtub juhataja kohalt M. Piim. Et wahepeal aeg wiibinud, teeb juhataja ettepaneku lõunawaheajaga määrata: kella 14 kuni 16, mis häälteenamusega vastu võetakse. Kell 14 kuulutab juhataja lõunawaheaja.

2. istang.

Koosolek algab kell 16,15.

Juhatab G. Bertmann.

Sekretääri lauas: A. Michelson, A. Kiwi, A. Loosmann ja A. Rei.

Saadifuid koos — 100, peale selle Keskühingu juhatus terwes koosseisus.

Gratorralise teadaandena tuleb jisse kontori ametnikkude kutseühingu esitaja J. Toiferi poolt ettepanek: Wabariigi walitsusele terwituste telegramm saata, mille siju järgmine:

„Wabariigi walitsusele, Tallinnas. Eesti raudteelaste kutseorganisatsioonide esimene kongress terwitat nut wabariigi walitsust, ja tänab eraldi Riigivanemat eduka tööd eest walitsuse kujundamisel, soowides uue walitsusele tagajärjerikast tööd ja pikka iga.

Kongressi juhatus.“

Ettepanek võetakse vastu 24 häälega.

Gratorralise ettepaneku teeb weduri juhtide kutseühingu esitaja A. Dtt, et tuleks saata raudteelaste liidu esitajale kutse: kongressist hääleõiguseta aja võtta.

Ettepanek võetakse vastu 46 häälega.

V.

Kongressi päewakorra täiendamine.

Kontori ametnikkude kutseühingu esitaja J. Toiferi ettepanek, päewakorra p. 32 ühendada p. 9-ga ja p. 32 asemel mahutada „I õb u s i t u d e k ü s i m u s“, jaab poolt 65 ja vastu 3 häält, — on vastu võetud.

Kontori ametnikkude kutseühingu esitaja K. Talluni ettepanek „aja kirja wälja andmise küsimus“ p. 28 alt p. 8-a alla üle wiia, jaab poolt 65 häält, ja on vastu võetud.

Weduri juhtide kutseühingu esitaja Miklas'e ettepanek, et p. p. 13, 18, 15, 19, 21 ja 25 jaoks päewakorra p. 14 ühte liidetud — lükatkse tagasi 52 häälega.

Raudteewalitsuste ametnikkude kutseühingu esitaja Melencuki ettepanek, et walida komisjon päewakorra punktide ettevalmistamiseks, jaab vastu 65 häält ja on agasi liikatud.

Lõpulikult kujuneb kongressi päewakord järgmiselks:

1. Kongressi awamine.

2. Mandaat-komisjoni walimine.

3. Kongressi koduorra finnitamine.
4. Kongressi juhataja valimine.
5. Kongressi päevakorra finnitamine.
6. Aruanded.
7. Organiseerimise tähtsuse selgitamine.
8. Organisaatsioonide ruumide küsimus.
- 8-a. Keskühingu poolt kavandatava ajakirja väljaandmise küsimus.

9. Liikme- ja jässeaste-matju kindlaks määramine ja Keskühingu põhikirja rewideerimise küsimus.

10. Selarve fiinitamine.

11. Ametajutuste tööde lihtjustamise võimaluse selgitamine.

12. Töötundide jaotus kuu kohta.

13. Palgaküsimus. a) Palgaredelite jaotusest üldse. b) Ametajutete jaotus vastavalt töö erialadele. d) Protsendilise esufalliduse lija mahaarved liini piirkondades. e) Sihtajast ja pühapäevade töötundide ette. g) Preemia, filomeetri ja ergutusrahad. h) Uletunnitöö ta-ju. i) Palgalija teenistusvanaduse järele ju.

14. Kõrgeastmeliste teenijate ajetaitmise alamaastmeliste teenijate poolt ja jelle juures joovitav vaheraha.

15. Teenijate riiete varustus.

16. Riigiteenijate teenistuse seadus.

17. Pensioni seaduse ja weneaegsete pensioni rahade (palgamahaarvete) saatuse selgitamine.

18. Peretonna abirahade seaduse muutmise küsimus.

19. Korteri küsimus.

20. Terwishoiu küsimus: a) jaunade küsimus; b) korteri põrandapinna alammäär terwishoidlikest kühjast; d) korterite remont ja jelle tähtajad; e) puhkeruumide küsimus; g) puhke-aeg kestvus ju.

21. Suwe-puhkeajad ja ajetaitmise.

22. Teenistuse vastuwõtmine ja lahtilaskmine.

23. Teenijate administratiiv-karistuste selgitamine.

24. Wabadusõjast ojawõtnud raudteelaste autaju ja mälestusmärkide väljaandmise korra selgitamine.

25. Prii-piletite küsimus. Ebaõiglase piletiklasside jaotus.

26. Teenijate varustamine raudtee ääremaadega.

27. Raamatufogu ajutamise küsimus.

28. Järgmisele kongressile makitawate jaadidute arwu kindlaks määramine.

29. Rewisjoni-komisjoni valimine (Keskühingu põhikirja § 27 põhjal).

30. Keskühingu juhataja koduorra finnitamine.

31. Põhikirja rewideerimise küsimuse jee oja, mis puutub kutseorganisatsioonidesse.

32. Organisaatsioonide poolt kavandatavate juumiste lõbusõitute võimaluse selgitamine.

33. Kongressil tekkinud küsimuste selgitamine.

VI.

Aruanded.

Keskühingu loomisest ja tegewusest annab aru A. P i r n.

Kontoriametnikkude kutseühingu tegewusest, kui ka organiseerimisest üldse, annab aru kongressi saadik R. J o h a n s o n.

Kongress, ära kuulates esitatud aruandeid, otjustab järgmise päevakorra punkti juure edasi minna.

VII.

Organiseerimise tähtsuse selgitamine.

Organiseerimise tähtsusest kõnelemad f. jaadikud Johanson, Niklas ja Kuulberg, selgitades, muuseas, ka wahakorba endise raudteelaste liiduga.

Beale nende poolt awaldatud waidete ära kuulamist lõpetatakse läbirääkimised. Ettepanekuid ei tehta. Otjustatakse järgmise päevakorra punkti arutamisele edasi minna.

VIII.

Organisaatsioonide ruumide küsimus.

Organisaatsioonide ruumide küsimust selgitab Keskühingu esimees A. P i r n ja Kontoriametnikkude kutseühingu esitaja R. K u u l b e r g. Beale läbirääkimisi tehakse ühine ettepanek:

Esineda palwega Raudteewalitsuse ja Teedeministeeriumi poole, et Riigi Raudteewalitsuse endise trükitõja ruumid saaks raudteelaste kutseorganisatsioonide Keskühingule üle antud raudteelaste kodu asutamiseks, kus nad ühiselt oma kultuur ja majanduslissi wajadusi wõiks terwendada ja et nende ruumide kütte, walgustus, kui ka remont saaks Raudteewalitsuse kanda wõetud.

Ettepanek wõetakse wastu ühel hääl.

VIII-a.

Ajakirja väljaandmise küsimus.

Raudteelaste Keskühingu poolt kavandatava ajakirja väljaandmise võimalust selgitab Kontoriametnikkude kutseühingu esitaja R. Sallan.

Beale elawa mõttewahetuse otjustab kongress ühel hääl:

Wõuda oma ajakirja väljaandmisele.

Kuidamiisi ajakirja välja anda, ehk kas ei oleks soovitatav juba olemasolevat üht raund-teelaste ajakirja „Eesti Raundtee'd“ ja manimeliselt osahiliselt üle võtta, selleks teha ke rida ettepanekuid.

Enne ettepanekute hääletust tõstab üles Liikumise osakonna jaamaametnikkude kutseühingu esitaja D j a s o n kvoorumi küsimuse.

Ülelugemisel selgub, et kohtadel on 81 saadikut — sellega kvoorum.

Järgnevad ettepanekud ajakirja väljaandmise kohta.

Wastu võetakse R. W. ametnikkude kutseühingu esitaja S. E i c h e n b a u m'i ettepanek järgmiselt:

„Arvesse võttes, et ajakiri „Eesti Raundtee“ alamteenijate häält ei kanna, ajuda iseisival ajakirja väljaandmisele, kusjuures kongressi Reskühingu juhatusel aga ka õiguse jätab läbi kaaluda küsimust „Eesti Raundtee“ ülewõtmiseks, kui see soodne.“

Ettepanek võetakse vastu rõhuva hääle enamusega.

Graforraline teadaanne. Graforralise teadaandena kuulatakse ära mandaat-komisjoni protokoll, mille järele selgub, et kongressi saadikute volitused on õigesti tunnustatud. Järgelikult, kongressist osavõtjad on 110 hääleõiguslikult esitajat.

Kongress loeb protokollid kinnitatuks.

Kell 20 kuulutab juhataja I päeva ja II istangu lõppenuks.

Kongressi teine päev, 28. märtsil.

3. istang.

Kongressi koosolek algab kell 9.30.

Juhatab A. M e l e n c u f.

Sekretäri lauas: A. M i c h e l s o n, A. L o s s m a n n, A. K i w i ja A. K e i.

Saadikuid mandaat-komisjoni aruande järele koos 98.

Juhatusel nimel, korra kohta sõna võttes, avaldab juhataja abi R. J o h a n s o n soov, et iga kutseorganisatsiooni poolt esitatavad ettepanekud ja teadaanded võimalikult selgemalt välja kirjutataks ja need lubamata teravaid ütelusi ei sisaldataks. Soovitatav, et ka kõneledes isikuaavamisi ära hoitaks.

IX.

Reskühingu liikme- ja sisseastumaksu kindlaks määramine (põhikirja § 19 põhjal) ja Reskühingusse kuuluvate kutseorganisatsioonide põhikirjade rewideerimine.

Kontoriametnikkude kutseühingu esitaja R. K u u l b e r g teeb ettepaneku Reskühingu liik-

memaksuks määrata 50 marka aastas iga kutseorganisatsiooni liikne peale, mis kutseorganisatsioonid iga aasta esimesel veerandil peaks ära maksma.

Lee-Christuse osakonna teenijate L. u. esitaja M. J a n t e r soovib liikmemaksu määrata 30 margaga peale aastas.

Järgmise ettepaneku teeb Wedurijuhitide kutseühingu esitaja M i k l a s, teatades, et ta 50-margalist liikmemaksu loetaks, tingimisel, kui kutseühingud Reskühingu juhatuses oleks esitatud proportsionaalselt.

Teemeistrite kutseühingu esitaja M e n t o w loetab 50-margalist liikmemaksu kindlaks määramist ilma mingisuguse tingimiseta.

Läbirääkimistel jõutakse otsusele, et siin tahe küsimusega tegemist, nimelt, Reskühingu juhatusel proportsionaalsuse otsustamine tuleb ette võtta keise punktina, kuna liikmemaks sellest rippumataalt mõis kindlaks määratud saada.

Wahepeal on M. J a n t e r oma ettepaneku 30-margalise liikmemaksu kohta tagasi võtnud. Liikmemaks 50-margalises ettepanekus võetakse vastu 80 häälega poolt; vastu hääli ei ole.

Reskühingusse kuuluvate kutseorganisatsioonide põhikirjade rewideerimine nende ühtlastamise mõttes, otsustatakse võtta päevakorra p. 31 alla, kuna Reskühingu põhikirja rewideerimise kohta algavad läbirääkimised.

Reskühingu proportsionaalse juhatusel moodustamise poolt (mis praeguse põhikirja muutmist nõuaks), esinevad referaadiga M i k l a s, D i t, K u u l b e r g ja J o h a n s o n, samuti ka Lee- ja Christuseosakonna teenijate kutseühingu esitaja J a n t e r.

Wastuwäiteid juhatusel proportsionaalse moodustamise kohta toovad L a t s, P i r n, P r ü g g i, T r a k s ja M e n t o w.

Wahepeal tehtakse ettepanek 15-minutilist waheega määrata, et rühmade esitajatega nõu pidada.

Et rühmade nõupidamisel, peale 15-minutilist waheega, mingisugusele kokkuleppele ei jõutud, soovitakse küsimuse otsustamist kinnisele hääletamisele panna.

Hääletamisel määratakse kindlaks järgmiselt: Proportsionaalse wiisi poolt hääletajad kirjutavad väljaantud sedelitele „proportsionaalne“ ja endise wiisi poolt hääletajad „endine.“

Järgelikult, selle hääletamisega saaks vastu võetud järgmine resolutsioon: „Reskühingu põhikirja rewideerimine ära jätta ja 1924 aastal endise põhikirja järele töötada. Tarbekorral, kui selguks, et juhatus praeguses koosseisus oma ülesannet ei suudaks täita, järgmiseks

kongressiks vastavad ettevalmistused teha põhikirja muutmiseks."

Hääletamise tagajärg. Mandaat-komisjoni aruande järele on sedeliisi antud „endise“ (s. o. praegu maksiva) poolt 66 ja „proportsionaalse“ poolt 34. Sellega „endine“ juhatuse moodustamise viis vastu võetud.

X.

Rekühingu 1924 a. eelarve.

Eelarve kannab ette Rekühingu laekahoidja W. M e n k o w.

Eelarve on järgmine:

S i s s e t u l e k u d:

a) Sisjastemaks 9 organisatsioonilt à Mk. 750	Mk.	6.750
b) Liikmemaaks organisatsioonide liikmete arvu järele 2402 liiget à Mk. 50	"	120.100
d) Ettenägemata tulud piduõhtutest, väljasõitudest jne.	"	13.150
	Kokku Mk.	140.000

W ä l j a m i n e k u d:

a) Organisatsiooni kulud kuni kongressini	Mk.	10.025
b) Asjaajaja palk arvatult 6.000 mkr. kuus	"	72.000
d) Kultuur-haridusliised kulud (raamatukogu, fõned jne.)	"	30.000
e) Kantseleitarbete ja inventaari müretsemise kulud	"	27.975
	Kokku Mk.	140.000

Selle juures teeb laekahoidja Rekühingu juhatuse nimel tetepaneku, et eelarve eeltoodud kujul vastu võetakse, kusjuures kongressi Rekühingu juhatusele lubatakse ühiskulude punkte, nende summade kasutamise mõttes, tarbekorral, ühistiesega vahetada ja samuti ka neid tulude suuruse piirides suurendada.

Eelarve ühes lisandusega võetakse vastu ühel häälel.

Kell 13.05 kuulutab juhataja lõunavahetaja.

4. i s t a n g.

Kongress algab oma koosolekut kell 15.30.

Juhatab R. J o h a n s o n.

Sekretäri lauas: M. M i c h e l s o n, M. R i i d i, M. L o j s m a n n ja M. R e i.

Seadituid koos 92; peale selle Rekühingu juhatuse terwes koosseisus.

Raudteewalitsuse liikmetest kohal: Viikumi se osakonna ülem M. R e i m a n n, Weo osakonna ülem abi M i g o l s, Teedeministeeriu-

mi esitaja insener S u l g, Arve osakonna juhataja M ä n d ja teised.

X I.

Ajutuste kantseleide ja nende ühiste tööde lihtjüstamise selgitamine.

Refereerib Arve osakonna juhataja M ä n d, selgitades vahetordi, mis seotud asjaajamise keeruliselega.

Peapõhjuselks neist oleks see, et meil praegu on maksew endine Wene seadus, mis, kui suure ilmariigi tartwis kokku seatud, meie, Eesti oludele küllalt kohane ei olewat. Ka arendada Riigikontroll ühiste asjade lahendamiseks pikalt kestvaid kirjamahtusi, nõudes tagant järele mitmete endiste aastate aruandeid ja dokumenta, millede kokkuseadmine ehk ülesleidmine hiigla aega võtvat.

Raudteewalitsus on asjaajamist ja arvepidamist piüidnud lihtjüstada, on soovinud neid toimida rohkem Lääne-Euroopa riikide eeskujul, kuid see on teostamata jäänud osalt vastavate direktiivide puudusel, peaaasjalikult aga sellepärast, et meil endine Wene seadus maksew.

Übinõud arvepidamise lihtjüstamiselks oleks need, et kui sisse seataks meie ajutustes tsentralisatsiooni põhimõte, nagu see Soomes ja Lääne-Euroopa riikides, samuti ka, kui ametnikkudel suuremaid volitusi lubataks ja kui rohkem u s a l d u s e peale võiks löid naida.

Kantselei asjaajamise lihtjüstamise võimaluse üle kõneleb Raudteewalitsuse sekretäär G. R i i l u s.

Läbirääkimistel tuakse ette mitmesuguseid ebanormaalseid näiteid. Lõpuks pannakse ette järgmine ühine resolutsioon: 1) Välja minnes riiklistest huvidest, tunnistada hädatarvilikust kantselei asjaajamise ja arvepidamise lihtjüstamise, — mis weneaegse korra peale rajatult — meie, Eesti oludele ei wasta ja asjatut ajawitniist ning kulu nõuab. Selle teostamiselks soovitada Raudteewalitsusele moodustada tarwilisi komisjone, millestest osa wataks täie hääleõiguslistena ka Raudteelaste Kutsugeorganisatsioonide esitajad. 2) Ühtlasi juhtida Riigikogu tähelepanu selle peale, et üks suurim asja keeruliseks ajaja on Riigikontroll, kelle nõuded mõnikord wäiklusteni välja kujunewad. 3) Peale selle nõuda, et Raudteewalitsuste juhtivad jõud osakondade ehk jaoskondade ülematega eesotsas, igasuguste määruste ja kortalduste wäljatöötamise ja maksmapanemise juures püüaks arwastada ka nende tege- liffuse läbiwiimiselega."

Ettepanek võetakse vastu ühel häälel.

XII.

Töötundide jaotus kuu kohta.

Rongiteenijate k.-ü. esitaja **B o b u l** seletab rongiteenijate, praegu maksvate, ülemääraliste töötundide normidest kuu jooksul, mis taugletki seadusega kooskõlas ei olewat. Samasuguse seletusega esinewad ka Wedurijuhitud k.-ü. esitajad **O t t** ja **G i n e r**, tähendades, et jarnane kord praegu ka weduriteenijate kohta maksab. Soovitatakse, et sõiduplaanide kofkuseadmijel tuleks tähele panna ka jeda asjaolu, et rongimeeskondade jõudu rohkem asjakohasemalt ära kasutada.

Raudteewalitusse esitaja, **W e o** ojakonna ülema abi **R i g o l s**, teatab, et ainelistel põhjustel ei ole võimalik olnud rongi- ning weduriteenijate töötunde liihendada; jelleks on wälja mindud kofkuhoidmise mõttes, et wähenat koosseisu pidada. Alwastab lootust, et Raudteewalitusse ja rongi- ning weduriteenijate wahel mõiks wast ehk kofkuleppele jõuda, ülesliigijete töötundide juhtes wastawate kompenjatjioonidega, nimelt taju mõttes.

Laatarööpalise liikumise ojakonna ülema **M e i m a n n** seletab, et ületunnitöö on taju tud kilmometri rahadena. Mida rohkem rongiteenijad on jõudnud kilmomeetrid wälja ajada, jeda juurem ka node taju. Sõiduplaanide kofkuseadmijel peab arwestama riigi- ja omawalitjuse, kui ka kodanikkude üldsoowidega. Ei saa sõiduplaane kofku seada rongi meeskondade kasutamise huwide piirides ja nii tuleb paratamatult mõnikord ülemääraliste töötundidega leppida.

Gitatakse 5 ettepanekut, mis üheäälelijel kongressi otsujel kofku liidetakse ja wastu wõetakse järgmijel kujul:

„Kongressil tunnustab ülenormilise töötamise, praegusel ajal, kus hulk riigitadaniikke töö puudujel üegi riiklijt abi seawad, ebanormaalselt ja jääb sejutohale, et töötundide norm kõigil teenistusaladel peab riigi põhiseadusega kooskõlas olema, mille teostamijeks otsustab nõuda: 1) et weduri- ja rongiteenijate tööaeg saaks määratud kindlaks kuu kohta 204 tunni peale (8-tunnijst tööpäewa arwesse mõttes); walweteunnid arwata ühemäärilijeks $\frac{2}{3}$ puh-t-ö-stundidega ja wälispuhklus üle 8 tunni lugeada walweteenistujeks;

2) et seaduspärane töötundide jaotuse kord mis laia- kui ka Pärnu-Tallinna kitjarööpalise raudtee jaamaametnikkude kohta jeniini ainult ojalit maffew, jaaks mitasma pandud üldijell, ehk wastasel korral ülenormiliste töötundide töötajatele wastaw töötasu määratud.

Ohtus wõetakse wastu ühel hääl.

XIII.

Palgaküsimus.

Refereerib kessühingu juhatusse esimees **M. P i r n**, seletades kessühingu juhatusse ja kutseorganisatjioonide wahelise komisjoni tege wust palgaküsimuse lahendamijes, muu seas ka palgarebeli normeerimise kawade kofkuseadmijel. Läbirääkimistel jõutakse ükagi tun tawale otsujele, et praegune palk on jeda wõrd wäike, et ta ilma kõrwalteenistujeta mingit elamismõimalust ei luba.

Mandaatkomisjoni ettepanekul, otsustab kongress anda jona kongressile tulnud Riigi kogu liikme **G i l m a n n** ile, kellest joomitakse teada jaada, kuis on waated palgaküsimuse kohta Riigikogu ringkondades. Riigi kogu liige **G i l m a n n** terwitab kongressi **J e j e i s w a** Sotj. partei, **C e s t i** Sotj.-dem. Töökiste partei ja ajalehe „ühenduse“ toimetuse nimel. Pilemas ülewaaates annab **G i l m a n n** seletust palganõudmiste käitumise ning nende tagajärgede üle niikasti endijel Wene ajal, kui ka wabariigi algupäewil ja nüüd. Kõneleja pil distab ükikutuid wäljawaateid palgaküsimuse juhtes, millest järeldada wõib, et need riikmad, kes töökisliikumisele kaaja turnewad, igapidi palgaküsimust on walmis toetama. Eeda on tehtud ka Riigi- ja omawalitjuse teenijate kessliidu ja Raudteekaste kessühingu palga märgu kirja puhul. Soowitab kõigile raudteekaste organisatjioonidele oma jõudu koondada ja teatab, muu seas, et nende riikm saab toetama Riigi- ja Omawalitjuse teenijate kessliidu poolt 19. weebr. j. a. esildatud palganõudmist.

Teedeülem **M. M e i m a n n**, toetudes põhimõttele, et iga ettewõte end ära tajuwa peaks, niijama ka raudtee. Teatab, et praeguste aineliste wõimaluste juures palkasid kõrgendada oleks maewalt wõimalik, kuna riigil nüured wõljaminekud; paremaks abinõuks oleks kõneleja arwamise järele see, et peaks piinidma elutarbeainete **H i n n a** l a n g e t a m i s e kaudu elamise wõimalust parandada. Raudteewalitus on rida ettepanekuid ükikututele palga astmete reguleerimijeks teinud, kuid suuremalt osalt tagajärjetult. Meist on läbi läinud ainult mõned. Et siin mõtteid awaldatud palgarebelite rewideerimise kohta, siis joomitab kõneleja hoibuda kadewuse eest, mis jelles, kongressi poolt walitud palgarebeli normeerimise komisjoniis nõudadapääsematult lahti pääjeda mõiks.

Kongressi jaadit **P r ü g g i** leiab, et praegu maksvates palganormides on alama astmelistele palgasaajatele rohkem wastu tulnud, kui kõrgema astmelistele, näit.; ojakondade ülematele, kui wõrrelda nende praeguseid palkasid kulla alusel endijel Wene aegijetega.

Kongressi jaadit P o o b u l, rääkides pikemalt wõlgetate palgavolude kohta tähendab lõpüks, et raudtee jäeti maha armetus seisukorras, kus siin mitte midagi polenud ja kui niisid raudteelased jellest mittermidagist on elawa organii wälja töötanud, siis ei tohi riik neid ometigi nalga jätta.

Beale läbirääkimiste wõetakse hääletusele kutseühingute ühiste rühmade resolutsioon:

„Rõuda, et jaaks maksma pandud paiga alam- ja ülemläär 7.500—20.000 margani, mis 16 astmesse jagatud, nagu jeda joomitatud Wabariigi Walitjusele Raudteelaste Keskühingu juhatusel poolt 5. märtsil kui ka Riigi- ja Omawalitjuse teenijate keskkõidu poolt 19. weebr. j. a. saadetud märgukirjades.“

Ettepanek wõetakse vastu rõhuwa hääletuse enamusel.

Palgajastmete jaotuse rewideerimise kohta tehakse ühijelt kõigi kutseorganisatsioonide esitajate poolt järgmine ettepanek: 1) Kohustada kutseühingute juhatusi wälja töötama oma kutsele wastawate teenijate p a l g a a s t m e i d; 2) jelleks peetawatele koosolekutele kutjuda keskühingu juhatusel esitajaid tarwilitseks seletuste andmisel; 3) kutseorganisatsioonide juhatusel poolt jaata andmed 15. apr. keskühingu juhatusel keskkõlastamisel; 4) keskühingu juhatusel, ühes kutseorganisatsioonide (kongressi poolt walitud) 13-liikmelise komisjoniga, ülesandeks teha: esipooltähendatud wiisil jaatud andmed astmete jaotuse kohta, koos teede- ja tööhooletandemiinisteeriumi ning raudteewalitjuse esitajatega läbi waadata ja lõpu resultaat wabariigi walitjusele esitada.

Ettepanek wõetakse vastu 83 häälega poolt ja 10 häälega wastu.

Kell 20,30 min. kuulutab juhataja kongressi istungi lõpetatuseks.

Kongressi kolmas päew 29. märtsil.

5. istang.

Juhatab: G. Bertmann.

Sekretäri lauas: A. Michelson, A. Siwi, A. Lossmann ja A. Reie.

Saadikuid koos 98 ja 9-liikmeline keskühingu juhatus.

Kõhal riigi laiarööpalise raudteewalitjuse liikmed.

(Päewatõrrapunkt 13. järg.)

Jätkatakse päewatõrrapunkt 13. edasi arutamist.

Juhataja teeb ettepaneku esimesel päewal teatavaks saanud komisjoni walimiseks kandidaate nimetada. Kandidaatide arv on wälja

arwatud kutseorganisatsioonide liikmete proportsionaalse arwuga; walida tuleb: 13.

Kandidaatideks nimetatakse:

Kongiteenijate kutseühingust — M ä l l o.

Wõdurijuhate kutseühingust — W a r e s.

Teemeistrite kutseühingust — G r i g o r d o i.

Kontori ametnikkude kutseüh. — K u u l b e r g.

Jaamateenijate kutseühingust — L i i w a l j a; A l n e k.

Elektritehnika t. kutseühingust — R a d e r.

Jaamaametnikkude kutseühingust — K o o r t j a W i m b e r g.

Teede- ja ehitusteel. kutseühingust — K e l l o, K a r r o ja P o d a r.

Raudteewal. ja osak. ametnikkude kutseühingust — M e l e n e u f.

Ühes jeatud kandidaadid walitakse ühel häälel.

Protjendilise elukalliduse maha arwete kohta leiab keskühingu esimees M. P i r n, et liiniteenijad on tarbainete ostmisel mõnikord eriti õige raskest seisukorras; ei ole alati kohapeal kõiki produkte jaadawal, nii kui liinas ja jellepärast ei wõiks liiniteenijatel olla ka palgast protj. maha arwamiisi.

Pikemas kõnes seletab keskühingu juhatusel liige J a n t e r, et alalistel päewatõstijel, kes teedeks loetakse 6 tuud teenimuid, wastawad wõlumise juhtes kuupalgaliste teenijatele. 5. weebr. 1923 a. maksma pandud tabel teeb aga tuntawalt wahet alalistel ja juhuulistel päewatõstijel wahel, palga juhtes, esimesel kohustus; õigem oleks maksma panna praegused maksimaalsed palganormid alalistele töölistele.

Keskühingu juhatusel liige M e n k o w leiab, et ka taju arwestamine on liig keeruline.

Wõieluul edasi jätkates leitakse, et pühapärawase, õõ- ja ületundide puhul tuleks maksta kahelkõrdselt, tähendab harilikus elus tarwitusel olewate kombete ning seadustega kooskõlas, mille üle pikemalt refereriwad kongressi jaadikud: K u u l b e r g, T a t s ja P o o b u l.

Erakorralise teadaandena teeb mandaatkomisjon ettepaneku lubada 10 minutiks jõna Raudteelaste Liidu esitaja K a l b e r g i l e, kes soowi walldanud palganormeerimise komisjoniist ojawõtmiseks ka liidu esitajat nõutada.

Ettepanek wõetakse vastu ühel häälel. K a l b e r g soowitab, et palganormeerimise komisjoniist ka liidu esitaja oja wõtaks.

Kongressi jaadit R e b a s j o r w kõneleb filomeetriaahade maksmapanemise alustest,

näidates, et filomeetiriraha maksetakse wäljaspool kodu toitmise mõttes, analoogiliselt komandeerimisrahadega. Walitus on seda ka lutanud aga rongiteenijate eksploateerimiseks, kord-korral filomeetri norme kõrgendates, et sellega teenijalt rohkem tööd wälja pressida.

Et käesolewate küsimuste kohta sisse antud ettepanekud juuliselt üksteisele sõrduwad, siis teeb juhataja ettepaneku enne hääletamist neid ühistada.

Ettepanek wõetakse vastu hääleteenamusega.

Järgneb ühine ettepanek: 1) Palgast ma-
haarwamine piirkondade järele tuleb lõpetada, alates 1. jaanuarist s. a. 2) Raudteeametnikkudele, teenijatele ja tööliste, kes oma töökõrgimuste sunnil peawad õigiti ja ka pühapäewiti töötama, tuleb eriliselt lisataju maksta. Si oleks see tehniliselt aga läbi wiidaw, siis tuleb palgaastmeid wastawalt kõrgendada. 3) Preemiate, filomeetri- ja ergutusrahade maksmine tuleb raudteewalitsusel, sellekohases komisjonis, rewideerimisele wõtta, et praegust lorda rohkem otstarbekohasemale alusele seada ja seda lorda laiendada ka rongiseadjade ja haakijate peale. 4) Uue korra wäljatöötamisest oja wõtma kutjuda ka wastawate kutseorganisatsioonide esitajaid. 5) Alaliste päewatöökude pallakels tuleb wõtta praegune maksimaalne päewapalga norm. 6) „Kiigi Teatajas“ nr. 48/49, 7. apr. 23 a. wäljafuwlutatud ületunnitööde tasumaksimise määruste täitmist tuleb raudteewalitsuselt nõudada täies ulatuses.

Ettepanek wõetakse ühes häälel vastu.

XIV.

Kõrgemaastmeliste teenijate asetäitmine alamastmeliste teenijate poolt ja selle juures soowitaw waheraha.

Refereerib Liikumise osakonna raamatupidaja Sallmann: „Waheraha maksimise küsimise üle, — kõrgema ametikohuste täitmise eest alamastmeliste teenijate poolt, — on palju waielbud ja kirjutatud. See küsimus tõsteti üles juba 1919. aastal ja waheraha kõrgema ametikohuste täitmise eest lubati 1920. a. aastal maksta. Wasta hiljem, s. o. 1921. a. keelati waheraha maksmine kõrgema ameti kohustetäitmise ette järele ära.

Tekkijid uued waielused waheraha maksimise küsimise üle, mis tekkisid loogu 1922. a. joojul, kuna wiimaks, weebbruaris 1923. a. Liikumise osakond esines kirjaliku ettepanekuga waheraha maksta kõrgema ametikohuste täitmise eest: 1) töö suurenemise korradel, ja 2) haiguste juhtumistel asetäitjatele, kui leitakse

otstarbekohajeks neid määrata alamastmeliste määraliste teenijate hulgaft. Kirjawahetus tähendatud küsimuses kestis 1923. a. läbi, kuni 14. detsembril 1923. a. Wabariigi Walitus järgmise otsuse tegi: „Wabariigi Walitsuse poolt 31. jaanuaril 1923. a. kinnitatud lisataju maksimise korra, punkt 2. täienduseks, anda Teedeministeeriumile juhtnõuaks, et juhtumistel, kui liikumise suurenemine raudteel nõuab ajutiselt teenijate ja ametnikkude paigutamist alamast astmest ülemasse maksetakse wiimastele lisataju Teedeministri poolt kindlaks määratud normide järele, ajutiste tööjõudude kredidi arwel. Seejuures ei wõi see lisataju suurem olla, kui tasujaaja haritud ja täidetawa teenistuse loha palga wabe.“

Sellega oli Wabariigi Walitus waheraha maksimise juba siis põhimõttelikult hääks kindnud, kuigi see otsus sõnasõnalalt käsitab waheraha maksimist ainult liikumise suurenemise puhul. Kui üldiselt waheraha maksimine kõrgema ametikohuste täitmise eest ei oleks maksimate seadustega kooskõlas, siis ei oleks wõinud Wabariigi Walitus seda lisataju lubada maksta ka liikumise suurenemise puhul. Faktiliselt on Wabariigi Walitsuse poolt liikumise suurenemise puhul lisataju lubatud maksta ja seega waheraha maksimise küsimus kõrgema ametikohuste täitmise eest põhimõttelikult otsustatud maksimate seaduste alusel.

Nüüd jääks weel üle küsimus, misjuuresel juhtumistel raudtee teenistuse huwid nõuawad ajutiselt teenijate ja ametnikkude paigutamist alamast astmest ülemasse ja neile, wiimastele, waheraha maksta.

Tähendatud küsimuse otsustamine peab wastama õigluse põhimõttele; et iga teenija peab saama tasutud oma tööwaewa wastawalt tema töö tähtsuse ja wastutuse kohaselt, kuid ühtlasi sellega ka raudtee teenistushuwide kohaselt.

Liikumise osakond, enda esimeses ettepanekus, nõudis waheraha maksimist kõrgema ametikohuste täitmise eest 1) töö suurenemise puhul ja 2) teenijate haiguste korradel.

Jurisikonjulti arwamise tõttu tuli ettepanek ümber teha ja esineda ettepanekuga: lubada maksta waheraha kõrgema ametikohuste täitmisel ainult töö suurenemise puhul.

Liikumise osakond, millele järgnes Wabariigi Walitsuse eelpool tähendatud otsus (14. detsembrist 1923), motiveeris oma ettepanekut järgmiselt:

Raudtee teenistusel on palju ijeärakduji, mida murudes ametkondades ei tunta. Raud-

tee on üks suurematest tuluhallikatest. Raudtee teenistuse erialadele ei ole võimalik töö suurenemise puhul väljast ettevalmistatud wilumaid töötajade leida ja sellepärast tuleb paratamata määrata ajutiselt määralisi teenijaid alammast astmest kõrgema astme ametikohtuiseid täitma, sest need on rohkesti kõrgemate ametikohtuiste täitmisele ettevalmistatud, kui väljast, juhustlikult, palgatud töötajad; näiteks kui, töö suurenemise puhul tarvis juure võtta roopaseadjaid, rongiseadjaid, haakijaid, rongijuhate, jne.

Wäljast palgata wilumata töötajad ja määrata neiledele kohtadele, on võimata.

Ragu kogemused on näidanud, et juuda nad korrapäraselt oma tööd ära teha, sealjuures meel raudteele kahju tehes, väärtuste rikkumisega ja õnnetu juhtumistega. Sellepärast töö suurenemise korral tuleb rongiseadjaite, haakijate, konduktorite, jne. meeskonnal komplekteerida haakijateist, roopaseadjaiteist ja nooremateist konduktoriteist; nende ametite peale aga määrata alama astmelisi teenijaid, kes siiski juba raudtee teenistusele on ettevalmistatud, jättes väljast palgatuid, ajutisi töötajade kõige lihtsamate tööde peale.

Määralistele teenijatele, kui nad kõrgema ameti kohtuiseid täidavad, tuleks waheraha maksta eelarwe järele lubatud ajutiste töötajadude palkamise krediitidist, sest et iseenojast peaks mõistetaw olema, et iga töötajaja oma palga määrt on. Smellikuma tunneb krediitide tarmitamise kord; nii näiteks, haakija kohale väljast wilumata töötajad palgatakse, tohib jellele haakijale palka maksta, aga kui roopaseadja haakija kohtuiseid täitma määratakse, siis ei tohi temale mitte haakija palka maksta. Ometigi, kui roopaseadja haakija kohtuiseid täidab, riskteerib ta palju enam oma terwise ning eluga ja rikub rohkesti enda riideid ning jalanõusid. Õigluse põhimõtte nõuaks enim haakija palka maksta tema ajelajale roopaseadjaale, kui wäljast haakija koha peale palgatud töötajale.

Mis puutub põhjendusesse, et waheraha maksmine kõrgema ametikohtuiste täitmise eest ei ole makswate seadustega kooskõlas, (meil käsitakse Wene riigiteenistuse seadust) — ka see arwamine on ekslik. Weneriigi teenistuse seaduses (Sead. kogu 3. köide § 560), mis meil praegu makswa, on ettenähtud waheraha maksmine kõrgema ametikohtuiste täitmise eest sel juhtumisel, kui koht on wakanant. See on Weneriigi teenistuse üldseaduse § 3. Tema wäljaandmisel pidas seaduseandja, muudugi silmas harilikku jooksawat kantselei tööd, kus töö suurenemise juhtes tuntawaid mõnu

mis ei ette ei tulnud; pealegi olid sel ajal ka awaramad koosseisud (eriti raudteel), kui müüd. Töö suurenemise korraldusel oli võimalik kindla koosseisuga harilikul töötajal kõik tööd ära teha.

Kantselei järele ajutiste töötajadude ja ajelajate palkamiseks krediit ei lubatud ja sellepärast ei olnud ka võimalik waheraha maksta määralistele ametnikkudele kõrgema ametikohtuiste täitmise eest.

Ka Wene ajal tuli ette juhtumisi, et mõnedes ametkondades nende teenistuse isearalduse tõttu, lubati maksta kõrgema ametikohtuiste täitmise eest waheraha, ehk küll koht ei olnud wakanant, kui aga sellekohased krediitid leidusid.

Üks niijugustest ametkondadest oli raudteewalitus. Näituseks makseti Wene ajal haigete ja puhkuseleowate teenijate ajelajatele taju sellekohasest krediitidist.

Gesti Wabariigi põhiseaduse alusel, on meil makswad Wabariigi enese ajutuste poolt antud wõi tunnistatud seadused. Wene seadustest on meil makswad need, mis ei ole meie Wabariigi ajutuste poolt antud seadusliste aktidega muudetud. Ühed neist meieaegsist seaduse aktidest on oja Wene seadlusi täiesti tühistanud, teise kitzendamise ehk laiendamise mõttes muutnud. Wenes oli isewalitusline riigi kord ja mõis-tagi, wastawalt jellele ka siis põhiseadused, millede põhjal kõike muud seadlusi wälja anti.

Gestis on aga demokraatline wabariik ja ka sellekohane põhiseadus, mille alusel ka muud seadused antakse ja sellepärast Wene üldseaduste käsitamisel tuleb siiski meil Gesti Wabariigi põhiseaduse kohaselt talitada, temas ülesloetud normide ja põhimõtete aluseks mõttes.

Gesti Wabariigi põhiseaduse liseseisutuses on öeldud, et meil on riik rajatud õigluse, ja põhiseaduse § 25, et majandusliku elu korraldamine Gestis peab wastama õigluse põhimõttele, mille sihtis on inimese wääriline ülespidamise kindlustamine sellekohaste seaduste läbi. See aga peaks juba õigluse eitama, kui teenijatele ehk ametnikkudele ei tasuta wastawalt nende wastutusele ka töö tähtsusele palka.

Kui Wabariigi Walitus 14. detsembril 1923. a. enda otjuse tegi, siis ei leidnud ta enda määruse ja Wene riigi teenistuse seaduse wahel mitte jeda wastolu, mida harilikult meil waherahade maksmise wastaseid toonitawad.

Riikumise ojafond, enda ettepanekus, waheraha maksta kõrgema ametikohtuiste täitmise eest töö suurenemise puhul, juhtis tähelepanu asjaolu peale, et eelarwe järele on krediit ajutiste töötajadude palkamiseks antud ja sellepärast tajumaksmine ajutistele töötajadudele sejab ka seaduslikel alusel: Eelarwe on Riigikogu

poolt finnitatud, „Riigi Teatajas“ väljakuulutatud ja sellega ka omaist kohast, kui j e a d u s - l i n e a l t.

Tähendab: meie eelarve on Wene riigi teenistuse seadust selles osas muutnud, et l u b a b ajutisi töötajate palgata ja sellepärast ei tohi meie enam ajutiste töötajadude palkamise asjus mitte Wene riigi teenistuse seaduse järele tegutseda, vaid käsitama lihtsalt meie eelarvet. Pealegi, on Riigikontroll jeniini ajutistele töötajadudele väljamakstud palgaarved finnitatud; järjekulst on ta niijugust palgamaksmist seaduslikult lugenud.

Siis, edasi. — Käesolewal aastal esines liikumise osakond ka ettepanekuga: maksta waheraha määralistele ajetatitjatele kõrgema astmeliste ametikohtuste täitmise eest teenijate haiguste korradel. Ettepanekus väljendati järgmisi motiive:

Raudteeteenistuse isearalduste töttu ei lestu teenistus raudteel ainult päewal, waid ka öösel; mõnedes ametikohtades koguni wahetpidamata — 24 tundi; mitte üksnes ärilpäewadel, waid ka pühapäewadel ja suurtel pühadel, mil kõit muud ametiajutused kinni ja teenijad puhkamas.

Raudteeteenistus mõjub terwije peale, kui töö mujal riigiajutustes, kus ainult päewal töötatakse. Selle ja weel muude põhjuste töttu näitaks: töttamine wäljas, igajuguse ilnaga, eluga riskerimine jne., tuleb raudteel sajedamini haigeks jäämisi ette, mis enamasti pikajaalist rawitsemist nõuab. Haige ja wäsinud teenijaga wõib kergesti õnnetus juhtuda ja ta wõib ka põhjusteks saada õnnetu juhtumisele teistega. Teenija haiguse puhul on tingimata tarwilik ajetatitja palgata.

Meie terwishoiu osakonnal on andmed teenijate haiguste protsendi üle aasta kohta, ja see on 3,11 protj.

Ajetatitjate palkamise wastased toetuwad siin riigi üldise teenistuse seaduse peale, kus öeldud, et haiguse ajaliga riigiteenija o k o h u s t a t u d t e i s e a j e t t a i t m a i l m a e r i t a j u t a. Mis puhtub sellesse wäitesse, siis on ka see arwamine jällegi ekslik, sest et eraseadused on üldseaduse erandid.

Kõigil neil juhtumistel, mille kohta on eraseadused antud, tuleb neid, wiimaseid, käsitada, aga mitte üldseadust. Käesolewal juhtumisel, kus meie riigi eelarwet seaduslike affina peame wõtma, on krediit selle järele l u b a t u d a j e t a i t j a t e p a l k a m i s e k s r a u d t e e t e e n i j a t e h a i g u s e a j a l. Ja sellest on killalt.

Edasi toob referent weel järgmise näituse: On jaama, kus teenwad 4 roopaseadjat ja

2 jaama töömest, kes kõit kahe wahetusjega peawad 24 tundi järgimööda teenistuses olema. Kui niid kaks meist peaksid haigeks jääma ja kui nende ajemete ei tohi ajetatitjat palgata, mitu tundi peaks siis need 4 teenijat teenistuses olema? Tähendab: ajetatitjate palkamine on möödapääsemata.

Peale selle toob Callmann weel järgmisi näitusi:

14. jaanuaril j. a. jaadeti raudteest palju teenijaid sõjawäe tagawara õppusele, kellele raudtee poolst palka ei makseta ja sellepärast on nende pallade krediit waba, millest nende ajetatitjatele palka maksetakse.

Kui aga määraline teenija alamast astmest õppusele kutsutu ajet täidab ja kui wiimane kõrgema palgaastmeline, siis peaks ka temal samuti õigus olema wastawa palga waheraha jaamijeks.

Wastuwäiteid esildab raudteewalitsuse esitaja Ligema, kes räägib mingisugustest paragrahwidest, millised jeda waheraha täielikult eitada, kuid kõneft on raske aru saada.

Tehakse ettepanek kõne aega piirata, mil ajal Ligema aga oma kõne ise lõpetab.

Peale läbirääkimisi teeb raudteewalitsuste ametnikkude kutseühingu rühm järgmise ettepaneku:

„Juhtumistel, kui raudtee teenistuse isearaldused ja sellega ühtlasi raudtee teenistuse huwid nõuawad, nii töö suurenemise korradel, kui ka teenijate ja ametnikkude haiguste eht puhkuste ajal, wõi sõjawäe tagawara õppustele kutsutute ajetatitjatel ajutatitjelt alama astmeliste teenijate määrani kõrgema astmeliste kohtadele, siis peab alama astmelistele wastaw palgawaheraha maksetama.“

Ettepanek wõetakse wastu ühel häälel.

Waherajal awaldab juhataja riigisekretääri poolst saadud kirja, milles wiimane wabariigi walitsuse nimel, kongressile telegrammi eest tänu awaldab, mis saadikute poolst kiiduwahetusega wastu wõetakse.

XV.

Teenijate riietewarustus.

Keiskühingu esimees A. Pirn seletab, et praegune wormiriiete wäljaandmise wiis pildistab ilhe osa teenijate eesõigustatud seiskurda. Üldkõnwoõttes järeldab, et kõit peaks õigustatud olema riiete jaamijeks.

Rongiteenijate kutseühingu esitaja P o o b u l protesteerib praeguste wormiriiete kandmise tähtaja wastu, mille järele palitu 6 aasta, kuub 3 ja pikkid 2 aasta peale kandmijeks määratud, leides selle liig pikaaajaliseks. Riie

olla jedawõrd halb, et see ka paljal waatlemisel ära kuluda.

Kongiteenijatele moodunud aastal wäljaantud riided olla kulunud ja kewadel, kui paljut enam ei kanta, olla wõimata wiisafas riides teenistujate kohuseid täita. Märused riided ei ole üffinda teenijatele, waid raudteewalitsusele häbits. Jätta joomida ka praegused kaltriided õige palju, kuna nad ei wastawat tegelikku elu nõuetele. Oleks joomitaw wihma kuubesid wälja anda 2 juwe peale üks.

Kongressi saadik **K u u l b e r g** näitab, et ühejuguaste ametikohuste täitjaist üks saab riidet, teine mitte ja sellega ei tundu õiglust.

Kongressi saadik **J a n t e r** seletab, et teeaehitusosakonna palgatingimised on jedawõrd raskeid, et ka nendele riiete saamine tähtsam küsimus.

Kongressi saadik **S a l l u n** teatab, et astatke ja jarnast warustust ladust wälja, mida fordagi tarwitada ei saa. (Näitaks toob ihe kajuka loo Tallinna puuladu wahtidele).

Kongressi saadik **E i c h e n b a u m** seletab, et warustuse osakonnas on riietega asi hoopis wiletsas seisuforras, sest et praegune juhatus ei opanud krediiti kaitsta; celarwes tõmmati krediit maha, mille tõttu riideid muretseja ei saa. Peiab tarwilikuts laduwahtidele ja aida-meestele riiete wäljaandmist, niisama küteladude tööliste kaitseriiete wäljaandmist, kell: töd eriti riidet lõhkum.

Peainspektor **S u l g**, tuues mõnda seletust riiete warustuse kohta, teeb muuseas järelduse, et warustuse osakonna wanemal rewidendil **Eichenbaum**it ei oleks koht olnud neist pundustest kongressil lõneleda, waid teises kohas.

Läbirääkimised kestuwad edasi. — **Wahapeal** estneb raudteewalitsuste, nende osakondade ja jaoskondade ametnikkude kutseühingu rühm protestiga peainspektor **Sulgi** järelduste üle kongressi saadiku **Eichenbaum**i kohta, mis aga rühma ja juhatus wabehise seletuse järele rühma esitaja poolt tagasi wõetakse.

Teedeministeeriumi esitaja, peainspektor **Sulg** teatab, et praegustest riide halbtusest on ka teedeministeeriumil teada, kuid paremat riidet ei olla toll ajal kufagilt saada olnud. Raudteewalitsusel olla kawatsum wormiriiete kandmise tähtaega lühendada, wastawalt politseinikkudele wäljaantud riiete täthajale.

Peale pikemaid läbirääkimisi wõetakse wastu riietewarustuse kohta järgmine resolutsioon, mis kokku seatud kõigi kutseühingute ühisel ettepanekul:

„1) Riietega warustamise küsimuse lahendamiseks moodustada raudteewalitsuse poolt komisjon, millest hääleõiguslistena wõiks osa wõtta ka kõik kesköhinguuse kuuluwate kutse-

ühingute esitajad. 2) Raudtee teenijatele wäljaantawate riiete tähtaega wähendada, kutseühingute ja raudteewalitsuste esitajate sellerohasel kokkuleppel. 3) Uute riiete tellimine ja wastuwõtmine peab sündima komisjoni läbi, milles esitatud raudteewalitsuse ja kesköhingu esitajad, kusjuures tingitud, et riide seefugune oleks, mis wastupidaw ja kandmiseks kõlbline. 4) Kõigile raudteelastele, kellele wormiriiete kandmine ei ole suuduslik, anda riiete raha wastawalt wäljaantawa walmissiide wäärtusele ja kandmise normile.“

M ä r k u s: Raudteelane, kes wormiriide kandmisele kohusline, kuid ei joomi temale määratud wormiriidet natuuras jaada, wõiks selle asemele saada wäljaantawa riide määrale wastawa riide raha.“

Hääletamisel on poolt 84 häält ja seega wastu wõetud.

Kell 13 kuulutab iuhataja lõunawahetaja.

6. istang.

Kongress algab koosolekut kell 15.20.

Iuhatab **J o h a n s o n**.

Sekretääri lauas **A. Michelson**, **A. Siwi**, **A. Lofsmann** ja **A. Rei**.

Saadikuid koos 99, peale selle kesköhinau iuhatus terwes koosseisus.

Kohtadel raudteewalitsuse liikmed.

-XVI.

Riigiteenijate teenistuse seadus.

Refererib raudteewalitsuse esitaja **Ligema:** Kas raudteelased on riigiteenijad, selle küsimuse kohta järeldab referant, et palgamaotsmise wiisi ja muud sarnaseid tingimusi arwesse arwesse wõttes peaks olema, kuid tegelikult on nad osalt, ja osalt mitte, see tähendab: wastutuse ja karistuse suhtes talitastse nendega, kui riigiteenijatega, kuid kohustuste kandmise suhtes mitte.

Kongressi saadik **Niklas** küsib, kas mõddalainud aastal toimetatud ametwande wõtmisega ei ole mitte tunnustatud raudteelasi riigiteenijateks, sest wabapalgalistelt ametwannet ei wõeta. Niklase arwamise järele olla weneaegsete seaduste põhjal ainult riigiteenijalt ametwannet wõetud.

Rikemat ülewaadet annab kawatsetawa riigiteenistuse seaduse üle kongressi saadik **Eichenbaum** tähendades, et uus seaduse kawa jialdab eneses SS, mis weneaegsega sarnased, ja praeguse riigitorra juures enam joomitawad ei ole, tehes lõpuks järgmist ettepanekut: 1) Meemaaline Gesti raudteelaste kongress, konstateerides riigiteenijate seaduse puu-

dulikkusi, eriti §§ 2, 11 ja 42 juhtes kui ka teistes Babariigi Walitsuse poolt Riigikogule esitatud riigiteenistusjeaduse eelõnu paragrahvides, mis kokku seatud alamteenijate teenistushuwide wastaselt, pöörab palwega Riigikogu juhatuse poole — jeaduseelõnu kohta ka raudteelaste keskkõhingu juhatuse arwamist ära kuulata. 2) Keskkõhingu juhatusele ülesandeks teha pöörata Riigikogu juhatuse poole palwega nimetatud jeaduseelõnust ära kirja saata. 3) Peale selle kohustada keskkõhingu juhatust hiljemalt 7 päewa jooksul saata kutsuühingute poolt läbi waadatud lawa lõpubliku arwamisega Riigikogu juhatusele tagasi. 4) Kongress awaldab soowi, et Riigikogu poolt wäljatõotaw teenistusjeadus saaks laendatud ka walitsuse liigete kohta, kellel meie wastutusriffa töö jaoks eestipärane jeadus puudub ja weneaegne mitte enam ajakohane pole. 5) Arwesse mõttes selle jeaduse suurt tähtsust, paluda Riigikogu teha kiires korras ellu wiia, sest et weneaegne Seaduste Kogu 3. kõide 1. raamat on demokraatlike riigitorra juures ebaõiglane.“

Ettepanek wõetakse ühel häälel wastu.

XVII.

Pensiooni jeadus.

Refereerib medurijuhide k.-ü. esitaja Wares: Raudteelaste ebakindlat seisukorda arwesse wõttes, tuleks pensiooni jeaduse maksumapanekuga rutata.

Kongressi saadik Eichenbaum toonitab, et pensiooni jeaduse kawaga tutvumiseks waja Riigikogu juhatuse poole pöörata tarwilise materjaali saamiseks. Kõhutab rongi- ja meduriteenijate teenistussaja 15 prots. juuresija-

nise tarwidusest, millega pensiooni jeaduse wäljateenimine wastawalt liheneks.

Raudteewalitsuse esitaja Wigema teatab, et 15 prots. juurdelisamiseks aastate wäljaarwamiseks on raudteewalitsuse poolt ettepanek tehtud, kuid see on Riigikogu wastawa alamkomisjonis poliitiliste parteide poolt ilma wastulolata jäänud.

Kongressi saadik Eichenbaum esineb ettepanekuga: „Meriikline raudteelaste kutsuorganisatsioonide kongress pöörab Riigikogu juhatuse poole riigiteenijate pensiooni jeaduse läbiwaatamise puhul järgmise palwega: 1) Arwesse wõttes suurt tähtsust mis pensiooni jeadusel riigiteenijate olukorra kindlustamise kohta on, tuleb pensiooni jeaduse elõnu kiires korras läbi waadata, kusjuures soowi awaldada, et saaks ära kuulatud raudteelaste kutsuorganisatsioonide keskkõhingu juhatuse arwamist. 2) Kõigil raudteelastel, kellel eelteenistus, mis eriti raske, tuleb nende teenistussajaga 15 prots. wõrd suuremaks arwata, millega pensiooni wäljateenimise aeg 15 prots. wõrd liheneks. 3) Wene ajal teeninud raudteelastel pensiooni saamiseks wanaduse ülemäär: arwata 55 a.; aga mitte 60 a., nagu see pensiooni jeaduses on ette nähtud.“

Ettepanek wõetakse ühel häälel wastu.

Wandaakomissiooni ettepanekul antakse kongressile ilmunud Riigikogu liigetele Hradele Libopun'le ja Webermann'ile sõna pensiooni jeaduse küsimuse selgitamise kohta.

Riigikogu liige Libopun selgitab esiteks neid wahakordi ja nõudeid, milledega tingitud 1924. a. eelarwest ametnikkude koosseisude kärpimine ja mida just nimelt sellest eelarwest maha kärbitud.

(Järgneb.)

Mitmesugust.

Pühad tulewad ...

Pühad tulewad ... Mõnele on nad lõbusad ja rõõmsad, — teistele, ühkiutele aga kurbad ja jaatuslikud: rõhub raske tunne tulewase olemasolu üle, eriti weel siis kui perekond juur ...

Majesteet on oma töö lõpule wiinud, läheb ka pühi pidama ja wist õige kerge südamega, olgugi, et ka mitme inimese jaatuse otustajaks olnud ...

Nii, on siis riigi eelarwe arutamine peatelt läbi; mõni riigiteenija paar „rohelist“ kuuks juurde saanud, teise — nimi aga selle tõttu „eluwirast“ maha kustutatud ja ta wal-

mistagu end nälgimisele. Ja jeda on teinud Majesteet õige kerge otusega: „Maha, ja muud midagi!“ Demal on sihtis — kokkühoidmine; jeda ülesannet on teinud talle walijad ja — küllalt.

Uga kas on majesteet ka selle peale mõelnud: kuiwiisi ta selle töö, mis neist „mahatõmmatute“ nüüd teiste kraesse rohkem üle jääb, jagada kawatses? Ei ole sellest tänini midagi kuulnud.

Mahakriipsutamise on raudteel juuremalt jaolt tabanud reamehi ja nii, langeks nende mahatõmmatute reameeste töö jällegi ja ifka teiste samajuguste peale. Kuiwiisi wimased

neid töid ilma mingijuguse uue kavata, ja-
nuti ka tajuta, ära tegema peavad, see ei oleks
nagu kellelegi asi.

Ometi on ju see igatihel teada, et meie asu-
tuste ijemine kord ainult niivõrd endise Wene
ajaga lahku läheb, kui et nüüd „djelode“
ja „narjadide“ ajemel „fawste“ ehk
„wihikuid“ peetakse.

Waja oleks olnud ennem meie keerulist as-
jaajamise korda lihtjastada ja siis alles ette
wõtta ametnikkude koosseisude wähen-
damist, aga eimene on wist natuke raskem kui wi-
imane, kus wast ainult punase tindiga tegemist.

Tuletagu jeda meelde omale pühade ajal
fa armwärt Majesteet! R. S.

Oma leht.

Stuus werstaposti wahet oleme oma iseseis-
wuse ajal ära käinud, aga oma lehe tarwidu-
sest wähe aru jaanud. Lõputus on jelle-
le ometi alus pandud. Müüid ei tohi olla enam
wiitvitamist. Müüid, kõik raudteelased kui üks
mees ametisse! Sõige pealt ostame oma „Si-
det“, waatame oma ümber kas ka kaasteenija
jeda teeb, ja siis kaastööd ning ifka kaastööd...
Olgu juhtumine, wõi sõnum nii tühine wõi
tähtsujeta oma meehest kuis tahes, olgu kirja-
wigadega ehk wiletja paberitüki peale kirjuta-
tud, see wigu ei tee. Küll toimetuse jeda läbi
jõelub, ühe meehest tühi pahu, — teisele tar-
wilik juhatus. Argu ülem jellepärast kõrwale
löögu, et ka teab, et alam on lehel kaastööli-
seks. Tööd ja teenistuses on ülem ja alam
üks üheteisele käsijaks eraelus aga mitte!
Argu „wisu“ jaaja alla andku, waid rõhugu
wasta, sest waieluse läbi jaab asi selgeks. Ei
toimetuse laual kirjad riidu lähe, seal on kir-
jajaatjad kõik ühejugused kodanikud; ei tunta
seal ülemust ega alamust. R. S.

Stjaste täidewiimine.

Penjioni seaduse kawa kohta kongressi poolt
wastuwõetud resolutsiooni täitmiseks pöördus
Reskühingu juhatus 3. aprillil s. a. Riigikoju
juhatus ja rahaasjanduse komisjoni poole
järgmise palwega, millest jün lühike wäljawõte:

„Kongressi otsus penjioni seaduse kohta on
wälja kuulutatud raudteelaste ijaaralijelt raskelt
temise peale mõjumate teenistusoludega. Na-
gu arstiteaduslihes kirjanduses tõendatud, kan-
natawad wanad raudteelased peaaegu kõik eri-
liste professionaal-haiguste all, nagu: rheu-
matismuse, terawal kujul neurasthenie ja teiste
krooniliste haigustega.

Statistika omalt poolt tõendab, et raudtee-
laste keskmine eluiga on palju lühem, kui teis-

te elukirjetega inimestel ja just jellepärast tu-
leks öö-teenistusega seotud teenijatele wähen-
dada penjioni wäljateenimise aega 15 protj.
wõrra.

Penjioni seaduses alammäära teenistuse
wanaduses weneaegse teenistuse eest kindlaks-
määramise juures tuleks tingimata lühenedada
wäljateenimise aega 55 a. peale juba sel põh-
jusel, et raudtee teenistus wiimase 10 aasta
jooksul, mil sõda ja rewolutsioon möllasid, täie-
likult wõrdus sõjaaegse sõjawäeteenistusega
frondi teisel liinil. Ka loetigi raudtee teenis-
tust sõja ajal ühewääriliseks sõjawäeteenistu-
sega, mille tõttu raudteelased mobilisatsiooni
alla ei kuulunud.

En ju kõigile teada, et raudteelased alati-
ti ka tuleliinil sõjast oja wõtsid, mille järel-
dujel kõik sõja ajal teeninud raudteelased jün-
remalt jaolt oma terwise on kaotanud.

Et sõjawäelaste penjioni wäljateenimises
sõja-aastate teenistuse aeg kahe kuni nelja-
kordjeks arwatakse, siis loodawad raudteelased
et ka nende sõjaaegne teenistus jaaks Riigiko-
ju poolt wäärilijelt hinnatud ja penjioni wäl-
jateenimise aeg Wene teenistuses 55 a. peale
lühendatud.“

Kuuldawasti, ei ole see palwe weel raha-
asjanduse komisjonis arutusel olnud.

Etteheited „Side“ läbi.

Mäletawasti, oli kongressi päewakorras
nuuscas, arutamisel küsimus meie juhtiwate
jõudude ebarrektje ehk õigemini: antidemo-
kraatlihe ülespidamise kohta alamate wastu,
kusjuures küsimuse selgitamisel jelle kohta ni
mitmeidki nähtusi päewawalgele paisati.

Kongressile need juhtiwad jõud aga ei ol-
nud ilmunud (kas uhtuse wõi häbi tõttu,
on teadmata) ja jellepärast on soowi awalda-
tud, et farnased lood weel neile etteheidatud
jaaks „Side“ läbi. Selleks on hulk mater-
jaali. Et praeguses numbris enam ruumi ei
jätikumud, toob „Side“ need (mõistagi lühen-
datud kujul) oma kolmandas numbris.

Reskühingu juhatus uue koosseis.

Neljapäewal, 10. aprillil peetud Reskühin-
gu juhatuses koosolekul, iägati uue juhatusliit-
mets wahal ametid järgmiselt:

Esimeheks waliti: N. Pirn (endine).

Sekretäariks — N. Michelson (end.).

Laekahoidjaks — W. Mentsow (end.).

Esimehe abideks — R. Steinfeldt ja
E. Müllerhof.

Laekahoidja abideks — N. Janters ja R.
Walff.

Sekretääri abideks — B. Eksta ja M. Esjenjon.

Juhatusje koosseokute päewad määrati kindlaks igal neljapäewal.

Teated välismaade raudteedelt.

Saksamaa raudteede ajakirjandus toob viimastes numbrites palju uudiseid välismaa raudteede kohta; nendest siin mõned ühtlased:

Tariifide kõrgendus Prantsusmaal. Viimajal ajal töötasid Prantsuse raudteed juure kahtluga. Nüüd on otsustatud tariifi järgmiselt tõsta — kaubaveos 12 ja pool protj. ja reisirijate veos 1. kl. 50 protj., 2. kl. 48 protj. ja 3. kl. 47 protj. Sellega loodetakse tulud kuludega tasakaalu wiia.

Uuendused Belgia raudteedel. Inglismaa teadete järele olid viimajal ajal taebtuse Belgia raudteede seisukorra kohta, mille järeldusele korra loomisega on ajatud. Raudteede jaoks on peadirektor määratud; jelle kohale on kutsutud eratööstusest väljavalitud tegelane, kellele waba käsi antud. Nüüd on uue ülemuse poolt 62 kõrgemat ametnikku mitmesugustelt kohtadelt kõrvaldatud.

Palkade vähendamine Hollandi raudteedel. Viimane palkade kindlaksmääramine oli Hollandi raudteedel 1921. a. Et viimajal ajal elukallidus on langenud, siis ei leidnud raudteede jelsid võimalust endist palka teenijatele maksta, waid 1: jaan. 1924. a. vähendati palka 10 protj. võrra.

Koorku hoidmise teostamine Norra raudteedel. 1921. a. jaadif tehti Norra raudteedel katseid kulude vähendamiseks. Nüüd jelles küsimuses lõpuotsusele jõutud ja aasta jooksul arwatakse umbes 8 miljoni krooni võrd kulufid vähendada. Peaasjalikult on rongikilomeetrid vähendatud 640.000 võrd, seega ei kannata teenijad jelle põhimõtte läbiwiimisel. Teenijate arw on Norra raudteedel märkja juurenenud, jelt 1922. a. oli 20 protj. võrd rohkem, kui 1914. aastal ehk arwuliselt 4783 inimest. Nüüd tahetakse ka teenijaid 1400 inimese võrd vähendada, mis aastast 5 ja pool miljoni krooni kofku hoiafs.

Tariifide kõrgendus Ungari raudteedel on 25. webruarist j. a. maksma pandud. Kõrgendus on järgmine: juure ja wäike kiirusega weetawate kaupade pealt 50 protj. võrd; reisirjad ja bagaasj 30 protj.; lihamassid 100 protj. võrd.

Kaubawoetariifide vähendus

Ameerika ühiskirjades. Sawase telegraafi agentuuri teatel Washingtonist kawatseb walitsus, alates 20. maist, kofkide kaupade pealt, mis Ameerika laewadel jisse tulnud, weotariifi vähendada.

Uute wedurite ehitus Wene maal. Wene raudteedel kawatsetakse punajes Putilowi wabrikus tellida uusi reisirongide wedurid, millede konstruktioon jenseist eraldub, mis joidu kiiruse juurendust võimaldab. Uute wedurite hind on 125.940 kuldrubla.

Kellad wilede ajemel Inglise raudteedel. South Kensingtoni ja Whitechapeeli wabelisel raudteel on jisse seatud rongi aramineku wile ajemel kellade karmitamine. Kellajid on karmituseks kaks — rongi peas ja keskkojal.

Uus raudtee Wene maal. Wene maal on Siberis uus raudtee sihtajamine lõpetatud. Raudtee algab Tomskist ja lõpeb Tshulinis; ehitatav raudtee on 150 wersta pikk ja läheb läbi metsarikkaste kohtade. Arwatakse, aastast umbes 80 miljoni kantialga met ja välja wedada.

„SIDE“ järgmine number ilmub neljapäewal, 17. aprillil illustreeritud kaustas.

Järgmises numbris kongressi pilt.

Eesti Raudteelaste Keskühingu kirjastusel ilmab 1. maiks s. a.

Täielik Suwe sõiduplaan

Eesti, Saksa ja Wene keeltes.

Sõiduplaani wõetakse vastu ka ärikuulutusi. Kuulutused saata ajakirja „SIDE“ talitusse, Tallinn, Tehnika tän. 16 (Riigi Raudtee Walitsuse endise trükikoja ruumides).

„SIDE“ tellimisi

wõtawad vastu kõik Raudteelaste Kutseühingute juhatused.